

Boston Kongresi 2008
Kabul Edilmiş Versiyon
10 Eylül 2008

Karar

Konu Soru Q205

Ürünlerin geri dönüşümü ve onarımında FMHaklarının Tükenmesi

AIPPI

Aşağıdakileri dikkate alarak:

1) AIPPI önceki sorularda özellikle aşağıdaki kararları aldığı fikri mülkiyet haklarının tükenmesinin görünümünü incelemiştir:

i) 1990 yılında Barselona Yönetim Kurulu'nun aldığı karar – Soru Q101,
Q101, 'Patentli Ürünlerin Paralel İthalatı' başlıklı Almanak 1991/I, sayfa 298
(*Barselona Paralel İthalat Kararı*); ve

ii) 2001 yılında Melbourne'de yapılan 38nci Kongre'de alınan karar – Soru Q156,
'Sınai Hakların Uluslararası Tükenmesi' başlıklı Almanak 2001/I, 511-512. sayfalar
(*Melbourne Uluslararası Tükenme Kararı*).

2) Barselona Paralel İthalat Kararı'nda patentli ürünün B ülkesinde pazara sunulduğu şartlara bağlı olmaksızın A ülkesine ithal edilmesine sözleşme ile izin verilmesi hali hariç olmak üzere patent sahibinin patentli ürününün paralel ithalatına karşı patentini ileri sürebileceği kararlaştırılmıştır.

3) Melbourne Uluslararası Tükenme Kararı'nda Barselona Paralel İthalat Kararı onaylanmış ve farklı ulusal ekonomilerin yeknesak mevzuat ve yasalar çerçevesinde bölgesel entegrasyonunun hızlandırılması için bölgesel tükenmenin uygulanabilecek olmasına karşın sınai mülkiyet haklarında (patentler, markalar, tasarımlar ve bitki ıslahçısının hakları) uluslararası tükenmenin olmaması gerektiği kararlaştırılmıştır.

aşağıdakileri göz önünde bulundurarak

1) AIPPI fikri mülkiyet haklarına konu olan ürünlerden hangilerinin ne ölçüde geri dönüştürülebileceği, yeniden imal edilebileceği veya onarılabilirliği sorusu ile bunun söz konusu ürünlerin onarımından önce tükenen fikri mülkiyet haklarının bu ürünlerin onarımdan sonra da böyle kalıp kalmamasına olan etkilerini daha önce değerlendirmemiştir.

2) Eser koruması kapsamında böyle bir soru eser koruması altındaki fikri ürünün tabiatına bağlı olarak ilave zorluklar göstermekte olup, ileriki bir çalışmanın konusu olmalıdır.

- 3) Bu Karar başka bir çalışmanın konusu olması gereken yedek parçaların, tasarım hukuku ile ne ölçüde korunması gerektiği konusuna işaret etmez.
- 4) Bu Karar bir ürünün kendisini oluşturan parçalarına indirgenmesini içeren geri dönüşüm fiilleri meselesine işaret etmez.
- 5) AIPPI geri dönüşümün önemini kabul eder ve geri dönüşüm ile ilgili meselelerin, günümüzde, yürürlükteki mevcut fikri mülkiyet hukuku çatısı altında ele alınabileceğini düşünür.
- 6) AIPPI onarım ve yeniden imalat kavramlarının birbirlerinden ayırtilmesi olasılığını düşünmüş ise de yeksenak bir kriter ortaya çıkmamıştır.

Aşağıdakilere karar verilmiştir:

- 1) Barselona Paralel İthalat Kararı onanır;
- 2) Melbourne Uluslararası Tükenme Kararı onanır;
- 3) Patentler açısından, ilgili patentin kapsamını dikkate almak kaydıyla;
  - i. Bakım ve küçük müdahaleler dahil, patentli bir ürünün tamiri tecavüz teşkil etmemelidir. Eğer söz konusu ürün üzerindeki patent hakları tamirden önce sona ermişse, tamirden sonra da sona ermiştir.
  - ii. Patentli bir ürünün tamamlayıcı parçasının değiştirilmesi veya yeniden üretilmesi dahil, patentli bir ürünün yeniden imal edilmesi tecavüz teşkil etmemelidir. Tükenme ilkesi, bu şekilde yeniden imal edilen ürüne uygulanmaz.
  - iii. Patentli bir ürünün geri dönüştürülmesi (özellikle de bu işlemin, tasarım amacına uygun olarak kullanılmış ve bileşenlerine ayrıştırılmaksızın yeniden kullanılan ürünleri içerdiği bir süreç olması durumunda), böyle bir geri dönüştürmenin sözü edilen ürünün onarımı veya yeniden imal edilmesini gerektirip gerektirmediği hususu çerçevesinde değerlendirilmelidir.
- 4) Patentler için yukarıda belirlenen ilkelerin aynısı tasarımlar için de uygulanmalıdır.
- 5) Patentler için yukarıda belirlenen ilkelerin aynısı markalar için de uygulanmalıdır, fakat burada tükenme ilkesi, marka sahibinin markalı mallarının ticaretine, piyasaya ilk sunulduktan sonra malların değiştirilmesi ya da kötüleştirilmesi durumunda olduğu gibi, sadece geçerli nedenlere dayanarak itiraz edebileceği ilkesi çerçevesinde değerlendirilmelidir.
- 6) Yukarıda bahsedilen tükenme ilkelerini uyarıda bulunarak ya da başka yollarla kısıtlamak mümkün olmamalıdır, fakat bu durum fikri mülkiyet hakkı sahibinin sözleşme hukuku kapsamında hükümler koymasına engel olmamalıdır.
- 7) Mevcut fikri mülkiyet hukukunun özel korumalara (örneğin, özel ve ticari olmayan kullanım için) müsaade ettiği kadarıyla, bu korumalar, aksi halde tecavüz teşkil edebilecek yeniden imal edilme işlemi için de uygulanabilir olmalıdır. Tükenme ilkesi yeniden imal edilmiş ürüne uygulanmaz.